

BAHÁ'U'LLÁH

Čiegus Sánit

Suomen Bahá'íden Kansallinen Henkinen Neuvosto

Suomen bahá'í-yhteisö

Helsinki, 2015

Čielggas stiilla ja rikkis giellagovaid dáfus, Čiegus Sánit lea erenoamáš buorre smiehtadanvearsa-čoačkáldat, man vearssat dutket agálaš gaskavuoda Ipmila ja olbmo gaskkas. Čoačkáldaga čohkkii Bahá'í oskku vuodđudeaddji sullii jagi 1858, go son váccašii lágasuojaheapmin agálaš jurdagiid siste Tigris-eanu gáttiin. Čoačkáldat lea várra dán čálli dovdoseamos čálus. Čálli čállosat leat leamaš movttiidusagáldun ja rávan miljoniidda olbmuid miehtá máilmmi. Vaikko badjel jahkečuohti lea vássán das go dát uhca girjjáš lea čállojuvvon, de Oarjemáilmmis dat dovdojuvvo liikká velá viehka uhccán. Dat lea dál fidnemis vuosttas gearddi stuorit lohkkijovkui dán sierra prentehusas, mii lea ipmillaš movttiidus-agáldun ja sielu bajideaddjin. Čiegus Sánit gullá Bahá'u'lláha almmustusa oaivečállošiid. Giellahámis, mii seammás lea sihke gohčču, ráhkis ja liekkus, govviduvvo buot oskkuid ieš guovddáš ášši, mii lea almmustuvvan dološ profehtaide, namalassii Ipmila ráhkisvuohta olbmuid, sivdnideami dárkkuhus, olbmo vuoiŋŋalaš luondu ja min eallima dárkkuhus. Vaikko Bahá'u'lláha peanna ođasmahtii dán vuoiŋŋalaš vuodu Tigris-eanu gáttis badjel jahkečuohti dás ovdal, de lea girjjis goittot almmálaš sáttá, mii orru deháleabbo ja eanet buresbohtán go goassige ovdal máilbmái, mii lea manahan dásseattus. Ipmillaš sátnin lea Čiegus Sánit beaivválaš gáldu oppa máilmmi olbmuid vuoiŋŋalaš riggadeapmái ja movttiidussii fuolakeahtá čearddalašvuodas, nális dahje ovddit oskoduogážiis.

Čiegus Sánit-girjji lassin, mii lea dál vuosttas gearddi jorgaluvvon sámegillii, gávdno dárogillii Glimt fra Bahá'u'lláhs Skrifter. Dasa leat válljejuvvon Bahá'u'lláha dovdoseamos čállosat. Dáin sáhtá gávdnat eangalasgielat jorgalusas persiagielas čuovvovaš čállošiid *Kitáb-i-Íqán: The Book of Certitude*, *Epistle to the Son of the Wolf* ja *The Seven Valleys*.

Oassi I – Arabiagielas

SON LEA BUOT HEARVÁSVUOĐA HEARVÁSVUOHTA!

Dát lea dat mii lea boahtán hearvásvuođa riikkas, man lea cealkán fámu ja vuoimmi njuovčča, ja mii lea almmustuvvan dološ profehtaide. Mii leat váldán siskkimučča das ja leat ovdandivvon dan oanehaččat rivttesmielalaččaide, vai sii bisošedje oskkáldasat Ipmila Lihtus, deavddášedje ieažaset eallima su luohttámušain ja vuoiŋŋa riikkas oččošedje Ipmila buorrevuođa attáldagaid.

1

O VUOIŊŊA BÁRDNI!

Mu vuosttas ráva lea dat Oamas buhtes, buori ja šerres váimmu vai oamastivččet dološ iešbirgejumi, mii lea jávkameahttun ja agalaš.

2

O OLBMO MÁNNÁ!

Buot eanemus ráhkistan mun Vuoiggalašvuođa; ale jorggit das eret jos háliidat don mu, alege guode dan vai mun sahtán luohttit dutnje. Dainna don oainnat iežat čalmmiiguin itge earáid čalmmiiguin, ja oaččut viissisvuođa iežat dieđuin itge lagamuččat dieđuid bokte. Guorahala váimmustat makkar don galggat leat. Duodaid vuoiggalašvuohta lea mu skeaŋka dutnje ja mearka mu árbmugasvuođas. Bija dan dasto čalmmiidat ovdii.

3

O OLBMO MÁNNÁ!

Čihkkojuvvon mu dološ aigge raŋe sivdnádussii ja siskkimučča dološ agalašvuhtii, mun dovden ráhkisvuohtan dutnje ja danin mun sivdnidin du ja lean čuollan du sisa iežan gova ja almmustahttan dutnje čabbodahkan.

4

O OLBMO MÁNNÁ!

Mun ráhkistin du sivdnideami, danin mun du sivdnidin. Danin ráhkis mu vai sahtašin maínnášit du nama ja deavdit du sielu eallima vuoiŋŋain.

5

O SIVDNÁDUSA BÁRDNI!

Ráhkis mu vai mun ráhkistivččen du. Jos don it ráhkis mu, de ráhkisvuohtan ii sahte moge ollet du.

Diede dán, o balvaleddji.

6

O SIVDNÁDUSA BÁRDNI!

Mu rahkisvuohta lea du paradiisa; ovtastuvvan muinna lea du almmalaš ruoktu. Lávke dohko eahpitkeahtta. Dat lea dat mii lea oaivvilduvvon dutnje min almmalaš riikkas ja min rámiiduvvon valdegottis.

7

O OLBMO MÁNNÁ!

Jos don rahkistat mu, vajaldahte iežat; ja jos don ozat mu miellabuori, de ale geahča iežat buori vai jámašit mus ja mun agalaččat ealašin dus.

8

O VUOINŊA BÁRDNI!

Ii leat rafi dutnje almma'ahte don biehttalat iežat ja jorggihat mu bealla; dasgo don galggat illudit mu namas itge iežat namas; don galggat bidjat luohhtaamušat munnje itge alccesat, dasgo aivvefal mun háliidan rahkistuvvot badjelii buot eara mii gávdnoš.

9

O SIVDNÁDUSA BÁRDNI!

Mu rahkisvuohta lea mu nana ladni; dat guhte boahta dohko lea dorvvus ja suodjaluvvon, ja dat guhte jorggiha das eret galgá vissásit lahppot ja duššat.

10

O SÁNIID BÁRDNI!

Don leat mu ladni; lávke dohko vai sahta leat dorvvus. Mu rahkisvuohta lea dus; diede dan vai gávnnat mu iežat lahka.

11

O SIVDNÁDUSA BÁRDNI!

Don leat mu lámpa ja mu čuovga lea du siste. Oza alccesat das suotnjarastima alege oza eara go mu. Dasgo mun lean sivdnidan du rikkisin ja lean vall-jogasat oida du.

12

O SIVDNÁDUSA BÁRDNI!

Návcca giedaiguin mun dahken du ja fámu suorpmaiguin mun sivdnidin du; ja mun lean bidjan mu čuovga du siskimužžii. Leage duhtavaš dasa alege oza eara, dasgo mu bargu lea dievaslaš ja mu mearráduš geatnegahtta. Ale jearat alege eahpit dan.

13

O VUOINŊA BÁRDNI!

Mun sivdnidin du rikkisin, manin doalvvut don iežat vulos geafivuhtii? Allasogagin mun du dahken, manin vuolidat don iežat? Dieđu siskkimuččas adden mun dutnje eallima, manin ozat don čuvgehusa eara in go mus? Rahkisvuoda láirraš mun habmejin du, manin anať fuola eara in? Jorgal čalmmiidat iežat bealla i vai gávnašit mu alddať – veagalažžan, fámolazžan ja iešalldesbissovažžan.

14

O OLBMO MÁNNÁ!

Don leat mu opmodat iige mu opmodat dušša; manin balat don duššamis? Don leat mu čuovga iige mu čuovga jaťta goassige; manin balat don jađdamis? Don leat mu hearvašvuohta iige mu hearvašvuohta devkkot; don leat mu bivttas iige mu bivttas goassige skivllat. Eale danin rahkisvuodastat munnje vai mu gávnašit hearvašvuođa valdegottis.

15

O SÁNIID BÁRDNI!

Jorgal muođuidat mu bealla i ja biehttal buot earet mu; dasgo mu hearrašvuohta bista i iige mu valdegoddi dušša. Jos don ozat gean nu eara go mu, de vaikko ozašit maľmmiašvosa ravddaid, de du ohcan lea duššaš.

16

O ČUOVGGA BÁRDNI!

Vajaľduhte buot earet mu ja ovttastuva mu vuoinŋain. Dať lea mu mearráduša siskkimuš, danin jorggit dasa.

17

O OLBMO MÁNNÁ!

Leage duhtavaš munnje alege oza eara veahkeheaddji, dasgo dušše fal mun sahta in goassige leat doarva i dutnje.

18

O VUOIŇŇA BÁRDNI!

Ale bivdde mus maidige maid mii eat sáva dutnje, ja leage duhtavaš dasa maid mii leat mearridan dutnje, dasgo dat lea dat mii lea ávkin dutnje, jos don fal duđat dasa.

19

O IMAŠLAŠ OAINNÁHUSA BÁRDNI!

Mun lean vuoignan dutnje iežan VuoiŇŇa vai don ráhkistivččet mu. Manin leat don hilgon mu ja addán ráhkisvuodát geasa nu earaí go munnje?

20

O VUOIŇŇA BÁRDNI!

Olu mun dus gaibidan, dan ii sahte vajađuhttit. Mus lea dutnje valljogasat árbmu, dan ii sahte čiehkát. Mu ráhkisvuohta lea du sisa ruovttus ráhkadan, dan ii sahte čiegadit. Mu čuovga suotnjarastađ dutnje, dan ii sahte sevnŇjodahttit.

21

O OLBMO MÁNNÁ!

Čuovgi hearvašvuođa murrii lean mun hengen dutnje valljejuvvon šattuid; manin leat jorggihan eret ja leat duhtan dasa mii ii leat nu buorre? MaŇca danin dasa mii lea buoret dutnje allagasa valdegottis.

22

O VUOIŇŇA BÁRDNI!

Allasogagin lean mun du sivdnidan, goittotge don leat vuolidan iežat. BadjaŇ dasa man varaš don ledjet sivdniduvvon.

23

O ALIMUSA BÁRDNI!

Agalašvuhtii čuorvvun mun du, goittotge don ozat dan mii lea nohkavaš. Manin leat hilgon min dahtu ja čuovvulan iežat?

24

O OLBMO MÁNNÁ!

Ale rasttit rájiidat alege gaibit dan mii ii heive dutnje. Luoitađ Ipmila, valddi ja fámu Hearrađ, muoduid

ovdii.

25

O VUOINŇA BÁRDNI!

Ale čevllohala gefiin, dasgo mun jođihan su geainnustis ja oainnañ du bahaś dili ja divttañ agaľaś gađohusa birastit du.

26

O SIVDNÁDUSA BÁRDNI!

Mo sahtať don vajalduhttit vigiidat ja guoddit fuola earaíd vigiin? Juohkehačča, guhte na' dahka', mun garuhan.

27

O OLBMO MÁNNÁ!

Ale haľa earaíd suttuin nu guhka' go ieś leat suddolaś. Jos don rihkut dañ bahkkoma, garuhuvvon leat don, ja mun lean das duodašteaddjin.

28

O VUOINŇA BÁRDNI!

Dieđe vissať Dat guhte gohčču olbmuid vuoiggalašvuhtii, muhto ieś dahka' vearrivuoda, ii leat mus vuolgañ, vaikko son guodda' mu nama.

29

O SIVDNÁDUSA BÁRDNI!

Ale loga mange sillui dan maid it haliit lohkkoujuvvot alccet, alege sártno eara'lahkai go ieś ealať. Dať lea mu mearrađus dutnje, eale dan mielde.

30

O OLBMO MÁNNÁ!

Ale biehttal mu balvaleaddji vaikko maid son dus jearašii, dasgo su muođut leat mu muođut; čuoččo danin vuollegažžan mu ovddas.

31

O SIVDNÁDUSA BÁRDNI!

Guorahala iežat juohke beaivvi ovdalgo don gohčohalat duomu ovdii, dasgo vuordemeahttun jápmin boahta' du ala ja don gárttat dahkat loahpalaš rehkega daguidat ovddas.

32

O ALIMUSA BÁRDNI!

Mun lean dahkan dutnje jápmimis ilu aîrasa bukti. Manin leat don morrašis? Mun bidjen čuovgga lebbet suotnjariiddis du ala. Manin čiehkádalat don daid ovddas?

33

O VUOINŊA BÁRDNI!

Ilolaš čuovgga ságain mun dearvvahan du illut! Bassivuoda ovdašilljui bovden mun du; oro doppe vai sahta' eallit rafis agalaččat.

34

O VUOINŊA BÁRDNI!

Bassivuoda vuoignja buktá dutnje ilolaš ovttastuvvama sága; manin leat don morrašis? Fámu vuoignja nanosmahtta' du su aššis; manin don čiehkádalat? Su muoduid čuovga oahpista du; mo sahta' don čádjidit?

35

O OLBMO MÁNNÁ!

Moraš dušše dalle go leat guhkkín mis. Illut dušše dalle go leat lahkoneamen min ja mahccamin min lusa.

36

O OLBMO MÁNNÁ!

Illut váimmut lihku dihtii vai leat dohkalaš deaivvadit muinna ja sahta' suotnjarastit ovddosguvlui mu čábbodaga.

37

O OLBMO MÁNNÁ!

Ale nuola mu čáppa biktasa alege duššat dan oasi mii dus lea mu imašlaš gáldus, amat šaddat agi-

beaivve eallit goikkus.

38

O SIVDNÁDUSA BÁRDNI!

Čuovo mu lágaid ráhkistettiin mu ja biehttal alldaŋ iežat háluid, jos don háliidat mu buorre-mielalašvuoda.

39

O OLBMO MÁNNÁ!

Ale hilggo mu mearrádusaid jos don ráhkistat mu čábbodaga, alege vajalduhte mu rávvagiid jos don háliidat gávdnat mu miellabuori.

40

O OLBMO MÁNNÁ!

Vaikko don girddihivččet gomuvuoda geažihisvuoda čađa ja manašit badjel almmi viiddisvuoda, de liikkáge don it gávnna ráfi eara go vuollánemiin min dahttui ja vuollegašvuodas min Muoduid ovddas.

41

O OLBMO MÁNNÁ!

Rámit mu ášši vai mun sahtán almmustahttit dutnje iežan sturrodaga čiegusvuodaid ja čuovgat dutnje agalašvuoda čuovggain.

42

O OLBMO MÁNNÁ!

Vuolit iežat mu ovddas vai mun sahtán boahtit árpmus du lusa. Bajit iežat duodaštit mu ášši vuoittu vai don vuoittašit juo dán eallimis.

43

O SIVDNÁDUSA BÁRDNI!

Sártno mus mu eatnama alde vai mun sahtán almmistan muitit du, ja ná munno čalmmiit ilos-muvašedje.

44

O VÁLDESTUOLU BÁRDNI!

Du gullu lea mu gullu, gula dainna. Du oaidnu lea mu oaidnu, geahča dainna vai siskkimuš sielustat sahtať duodaštit mu alla bassivuoda, ja mun iežan siskkimuččas sahtań duodaštit du alla árvvu.

45

O SIVDNÁDUSA BÁRDNI!

Oza martyra jápmima mu balga' alde, duđa mu miellabuorraí ja leage giitevaš maid mun mearridan vai sahtať vuoinjastit muinna gonagasvuoda almmi vuolde hearvašvuoda tabernahkkela duohken.

46

O OLBMO MÁNNÁ!

Smiehta ja jurddaš. Háliidatgo jápmit iežat sengii vai háliidatgo golggahit varat gavjii martyran mu balga' alde, ja na' čaŋehit mu mearrađusa ja boahit mu čuovgga almmuheaddjin alimus paradiissas? Vallje riehta, o balvaleaddji!

47

O OLBMO MÁNNÁ!

Mu čabbodaga bokte! Iežat vuovttaid baídnin varainat lea stuorit ašši mu čalmmiin go maílmmaívvosa sivdnideapmi ja guktuid maílmmiid čuovga. Raža danin ahte olahivččet dasa, o balvaleaddji!

48

O OLBMO MÁNNÁ!

Juohke aššis lea su iežas dovdomearka. Rahkisvuoda dovdomearka lea sielu nanusvuohta mu marrađusain ja gierdevašvuohta mu geahččalusain.

49

O OLBMO MÁNNÁ!

Duodalaš rahkisteaddji aibbaša geahččalusaid dego stuibmideaddji ándagassiioažžuma ja suddolaš vaíbmolađisvuoda.

50

O OLBMO MÁNNÁ!

Jos don it deaividivččii vuostegiedageavvamiiguin mu balga' alde, de mo sahtašit don vádjolit seamma

luottaid go dat guđet leat duhtavaččat mu miella- buorraí? Jos geahččalusat eai deatte du aibbašeamistat oaidnit mu, de mo aiggut don gávdnat čuovgga ráhkisvuodastat mu čáppisvuhtii?

51

O OLBMO MÁNNÁ!

Mu lihkuhisvuolta lea mu sallemuš; olgguldasat dat lea dolla ja mávssaheapmi, muhto siskkaldasat dat lea čuovga ja váibmolađisvuolta. Doama dohko vai don šattat agalaš čuovga ja jápmemeahttun vuoiŋŋa. Dađ lea mu mearrađus dutnje, danin čuovo dan.

52

O OLBMO MÁNNÁ!

Jos du oassin boahta'buorredilli, ale ávvut, jos du oassin boahta'bilku ja badjelgeahččan, ale moraš, dasgo goabbáge bista'iežas aiggi iige boade šat.

53

O SIVDNÁDUSA BÁRDNI!

Jos gárttat geafivuhtii, de ale leat morrašis, dasgo aiggi mielde riggodaga Hearra'boahta' du lusa. Ale bala badjelgeahččamis, dasgo boahta'beaivi goas don galggat leat gutni oasalaš.

54

O SIVDNÁDUSA BÁRDNI!

Jos du váibmu aibbaša agalaš, duššameahttun valdegotti ja algoaiggiid ráje, bissovaš eallima, de hilggo dasto dán nohkavaš ja vássevaš hearra'vuoda.

55

O SIVDNÁDUSA BÁRDNI!

Ale huvvit dán maílmimis, dasgo dolain mii geahččalat golli árvvu, ja golliin mii geahččalat ba'valeaddjiideamet.

56

O OLBMO MÁNNÁ!

Don doaivvut golli ja mun haliidan ahte vajalduhtašit dan. Don gáttat iežat rikkisin go oamastat golli, ja mun oainnađ du riggodaga das go it oamas dan. Mu eallima bokte! Dađ lea mu diehtu ja duot nubbi ealla' du miellagovvađusas; mo sahtta' mu oaidnu heivet du oainnuin?

57

O OLBMO MÁNNÁ!

Juoge mu riggodaga mu gefiide vai sahtať almmis goaivut goldnameahttun čuovgatvuoda vuorkkaín ja duššameahttun gutni ártnaid. Muhto mu eallima bokte! Addit iežat sielu oaffarin lea dađege stuorit ašši, jos don beare oainnašit mu čalmmiiguin.

58

O OLBMO MÁNNÁ!

Eallima tempel lea mu valdestuollu; buhtis dan visot vai mun sahtań valdit das alccesan orrunsaji ja ássat das.

59

O SIVDNÁDUSA BÁRDNI!

Du vaibmu lea mu ruoktu, basut dan mu boahtima váraś. Du vuoigna lea mu almmustuvvama baiki, buhtis dan mu almmustusa váraś.

60

O OLBMO MÁNNÁ!

Bija giedaidat mu ohcii vai mun sahtań loktanit du bajabeallaí čuovgatvuodas ja šearratvuodas.

61

O OLBMO MÁNNÁ!

Lávke bajas mu albmaí vai sahtať oazžut ovtastuvvama ilu, ja sahtať jávkameahttun gutni cearkkis juhkat nohkameahttun viinni.

62

O OLBMO MÁNNÁ!

Mańga beaivvi leat vássań du meattań dan botta go don ledjet gitta iežat miellagovvađusas ja duššalaś jurdagiin. Man guhká aiggot don veallat seanggastat? Morit ja bajit oaivvat, dasgo Beaivi lea badjańan almmi allodahkii; soaitań baítit dutnjege čabbodaga čuovggain.

63

O OLBMO MÁNNÁ!

Čuovga lea baítań dutnje bassi Vári almmiravdda duohken ja čuvgehusa vuoigna lea vuoignan du

vaímmu Sinais. Danin luvve iežat joavdelas jurda- giid beaitagis ja lávke mu ovdašilljui vai leat dohkalaš agalaš eallimii ja leat árvvolaš oaidnit mu. Na'jápmin ii sahte gávdnat du, iige maiddaí vuoim-mehisvuohta ja átestus.

64

O OLBMO MÁNNÁ!

Mu agalašvuohta lea mu dahku; mun lean sivdnidan dan dutnje. Daga das iežat tempela biktasa. Mu ollisvuohta lea mu duodji, ja mun lea gárvvistan dan dutnje; gárvot dasa vai sahtaí leat agalašvuhtii alm-mustussan mus, guhte in goassige jávkka.

65

O OLBMO MÁNNÁ!

Mu gonagasvuohta lea mu skeaŋka dutnje, ja mu stuorisvuohta mearka mu vaibmolađisvuođas du guovdu. Ii giige ádde dan mii heive munnje, iige giige sahte sárdnut das. Duodaid mun lean vurken dan iežan čieguis vuorkkaide ja iežan mearrađusa árdnagámmariidda mearkan iežan árbmugasvuođas balvaleaddjiidan guovdu ja iežan vaibmolađis- vuođas olbmuidan guovdu.

66

O IPMILLAŠ JA O AidNEMEAHTTUN SIVDNÁDUSA MÁNÁT!

Dii hehtejuvvobehtet rahkisteames mu ja sielut heađuštuvvojit, go dat maínnasit mu. Dasgo miella ii sahte áddet mu iige vaibmu čáhkadit mu.

67

O ČÁBBODAGA BÁRDNI!

Mu vuoiŋŋa ja mu oiddu bokte! Mu vaibmolađisvuođa ja mu čábbodaga bokte! Buot maid mun lean almmustahttaí dutnje fámu njuokčama bokte ja čallán dutnje mávttá peannain, lea bures heiven du návccaide ja du áddejupmaí; iige mu dillaí ja mu jiena šukŋii.

68

O OLBMO MÁNÁT!

Ehpetgo dii dieđe manin mii sivdnideimmet din buohkaid seamma muolddas? Danin ahte giige ii sahte bajidit iežas lagamuččas bajabeallaí. Guorahallet álelassii vaímmuineattet mo dii sivdniduvvuidet. Dasgo mii leat sivdnidan din buohkaid ovtta ja seamma ávdnasis, danin dii galgábehtet leat dego okta siellu, vázzit seamma julggiiguin, borrat seamma njálmmiin ja ássat seamma eatnamis vai din čieknaleamos siskkožis, din daguid ja doaimmaid bokte, oktavuođa mearkkat ja duodalaš luovva- neapmi dalažis bohtet oidnosii. Dakkarat leat mu rávvagat didjiide. O

čuovgga almmijoavku! Čuovvot daid rávvagiid vai sahttibehtet oažžut oasi bassivuoda šattuinn imašlaš gutni muoras.

69

O DIN VUOIŇŇA BÁRTNIT!

Dii lehpet mu árdnagámmir, dasgo didjiide lean mun ráđjan iežan čiegusvuoda bearraliid ja iežan dieđuid hearvageđggiid. Faktejehket daid vierrašiin mu balvaledjiid gaskavuodas ja ipmilmeahttumiin mu olbmuid gaskavuodas.

70

O SU BÁRDNI GUHTE ČUOČČUI OLLISVUOĐAINIS VÁLDEGOTTISTIS!

Don galggat diehtit ahte mun lean rišahan du ala buot bassivuoda njalgga hájaid, lean ollásit almmustahttañ dutnje sátna, lean ollašuhttañ du bokte buorre vuohhtan ja lean háliidan dutnje dan maid mun doaivvun alcesan. Danin duđa mu dahttui ja

leage giitevaš munnje.

71

O OLBMO MÁNNÁ!

Čale buot maid mii leat almmustahttañ dutnje čuovgga bleahkain iežat vuoiŇŇa dávválii. Jos dat ii leačča du valddis, de daga dasto iežat bleahka váimmut siskkimuččas. Jos dán it sahte dahkat, de čale dasto dainna varrarukses bleahkain mii lea golggahuvvon mu balga'ala. Ahte dan čuovga bista' agalaččat, lea munnje duodaid ráhkkašeabbo go buot eara'.

Oassi I – Persiagielas

Sáni Hearrá, Fámolačča Nammii

1

O DII OLB MOT GEAIN LEA JIERBMI DIEHTIT JA BEALJIT GULLAT!

Eahcalačča vuosttas mearrádus lea dat O ovddolaš čuohtegielaš! Ale ása eara' sajis go vuoiŇŇa ruvso-gárddis. O Salomona ráhkisvuoda áirras! Ale oza suoji eara' go ráhkkašeamos Sabas. O jápme-meahttun feniksloddi! Ale valdde ássansadjin eara' go oskkaldasvuoda vári. Doppe lea du ruoktu, jos don loktanat iežat sielu soajaid alde geažihisvuoda valdegoddañ ja geahččalat gávdnat dan maid ozat.

2

O VUOINŇA BÁRDNI!

Loddi ohca'beasis; čuohtegielaš ruvssu čabbodaga; go fas dat lottit, olbmuid vaïmmut, duhtet duššalašvuhtii ja leat lahppon guhkaš agalaš beasisteaset, ja ávvirmeahttunvuoda jeakki guvlui jorggihan čalmmiiguin leat bahcañ vaïli ipmillaš luhtte orruma hearvašvuodas. Vuoi man ártet ja šallošahtti; dušše cearkebihta' dihtii sii leat jorggihan Buot Alimusa bárusteaddji mearain ja bisohallet guhkkin buot šearradeamos almmiravddas.

3

O USTIT!

Du vaïmmu gilvvagárddis šaddat dušše ráhkisvuoda ruvssu; ale luoitte ráhkisvuoda ja aïbbašeami čuohtegielaža giedainat eret. Ane alla árvvus vuoiggalaččaid searvevuoda ja garvve ipmilmeaht-tumiid searvvi.

4

O VUOIGGALAŠVUODA BÁRDNI!

Gosa eara'sadjaï go iežas rahkkaša eatnamii sahtta'mannat dat guhte rahkista? Ja mii ohcciid gávdna' vuoinŇastansaji iežas vaïmmu aïbbašeami olggobealde? Dasa guhte duodaid rahkista, ovttastuvvan lea eallin ja earrañeapmi jaþmin. Su raddi lea gierdameahttun ja su vaïbmu ii dovdda raþi. Lohkameahttun gerddiid son luobašii heakkas vai beasašii iežas rahkkaša ássansadjaï.

5

O MUOLDDA BÁRDNI!

Duodaid mun cealkkañ dutnje Buot olbmuin adnojuvvo buot unnimusat ávviris dat guhte ohca' duššalaš riiddu ja geahččala beassat vieljas ovddabeallaï. O vieljat! Lehkuset dagut eaige sánit din čikŇan.

6

O EATNAMA BÁRDNI!

Diede duodaid ahte vaïbmu, gos ášset gaðašvuoda bázahusat, ii sahte goassige ollet mu agalaš hearravuhtii iige dovdat bassivuoda njaþga haþaid, mat bohtet mu bassi valdegottis.

7

O RÁHKISVUODA BÁRDNI!

Don leat dušše ovttá laþkki duohken allaárvosaš allodagain ja almmálaš ráhkisvuoda muoras. Valdde

dań lávkki ja čuovvovaččain don beasat jápmemeahttun valdegoddaí ja lávket agalašvuoda gomuvuoda vuollaí. Guldal dasto mii lea almmus-tahttojuvvon gutni peannain.

8

O HEARVÁSVUOĐA BÁRDNI!

Leage johtil bassivuoda balgá alde ja lávke almmalaš searvevuhtii muinna. Buhtis vaímmut vuoiŋŋa geallasiin ja doama dan Alimusa ovdašilljui.

9

O JÁVKAVÁŠ SUOIVVA!

Guode eahpádušaid legiid duohkašat ja badján vissisvuoda allodagaide. Raba duohtavuoda čalmmi vai šahtať oaidnit beaittahis Čabbodaga ja šahtať čurvet Basuhuvvon lehkos Hearrá, buot sivdni-deaddjiin dat alimus!

10

O HÁLO BÁRDNI!

Guldal dań: Ii goassige boade jámolačča čalbmi aicat agalaččat bisti čabbodaga iige jápma vaíbmui illudit eara'go goldnan rásis. Dasgo seammaláŋan vuoiŋŋat dovddadit ja ohcet miellabuori guđet guoimmiset searvvis.

11

O MUOLDDA BÁRDNI!

Govčča čalmmiidat vai sahtať oaidnit mu čabbodaga; dahpa beljiidat vai sahtať guldalit mu jiena njałgga šuoŋa; gurru iežat buot oahpas vai sahtať dovddagoahtit mu diedu; ja luvve iežat eatnanlaš riggodagain vai sahtať oažžut bissovaš oasi mu agalaš riggodaga ábis. Govčča čalmmiidat buot earaí, earet mu čáppisvuhtii; dahpa beljiidat buot earaí, earet mu sátnaí; gurru iežat buot oahpas, earet mu diedus, vai čielga geahčastagain, buhtes vaímmuin ja aícilis beljiiguin sahtať lávket mu bassivuoda ovdašilljui.

12

O GUOVTTELÁGAN OAINNU OLMMOŠ!

Bija čalmmi gitta ja geahča nuppiin čalmmiin. Govčča nuppi čalmmi maílbmaí ja buot dasa mii das lea geahča nuppiin čalmmiin Eahcalačča bassi čabbodaga.

13

O MU MÁNÁT!

Mun balan ahte dii, go ehpet šat beasa gullat almmalaš duvva' lávluma šuoŋa, vuodjubehtet ruovttoluotta dievaslaš gađohusa suoivanii ja dii jorrabehtet ruovttoluotta čahcin ja láiraŋ almma' vašitkeahtta' ruvssu čabbodaga.

14

O USTIBAT!

Allet lonut bistevas čabbodaga jámolaš čáppisvuhtii alletge gidde váimmuideattet dán nohkavaš ma' ilmmi duššalašvuhtii.

15

O VUOINŊA BÁRDNI!

Dat beaivi boahta' goas bassivuoda čuohtegielaš ii šat almmut čiegus aššiid ja goas dis buohkain rivejuvvojit almmalaš lávlaga šuokŋa ja allagasa jietna.

16

O ÁVVIRMEAHTTUNVUODA SISKKIMUŠ SIVDNÁDUS!

Lohkameahttun ovddolaš njuokčamat gullojit seamma dajahusas, ja lohkameahttun čiegusvuodat almmustuvvet ovttá áidna melodiiŋas. Muhto vuoi go ii leat oktage beallji mii gullá, iige oktage váibmu mii ádde.

17

O SKIHPÁRAT!

Báikkihis riikka boarttat leat rahpasat ja ráhkis- tuvvomiid ássansadji lea činjuvuvon ráhkisteaddjiid varain. Muhto buohkat, earet muhtimiid, báhcet dán almmalaš gávpoga olggobeallaí ja vel dainge dušše hárvásis leat buhtes váibmu ja basuhuvvon vuoigŋa.

18

O DII GUĐET ÁSSABEHTET ALIMUS PARADIISSAS!

Cealkke viissivuoda maŋaíde ahte bassivuoda valdegoddaí, almmalaš paradiissa lahka, lea ihtaŋ ođđa gilvvagárdi man birra vázzet almmalaš val- degotti ja aliduvvon paradiissa jápmemeahttun ássit. Dahkket danin buot vai beassabehtet dohko ja sahttibehtet gávdnat ráhkisvuoda čiegus aššiid dan vilgesvuohkuiguin ja oahppat ipmillaš suollemas-vuoda ja dievaslaš viissivuoda čiegus aššiid dan agalaš šattuín. Ilolaččat leat daid čalmmiit guđet lávkejit dohko ja ássat doppe!

19

O MU USTIBAT!

Lehpetgo dii vajalduhttan duon duodalaš ja čuvges idida, go dii buohkat leiddet čoahkkanan duoidda basuhuvvon ja buressivdniduvvon guovlluide mu searvaí hearváseamos paradiisii eallima muora suoivanii? Stuorra baluin dii guldaleiddet, go mun celken dán golbma buot basimus ašši O ustibat! Allet bija iežadet dahtu mu dahtu ovddabeallaí, allet goassige hipmoš dan maid mun in leat oaivvildan didjiide alletge lahkonn mu jápma váimmuin, man leat duolvvidan maílmmaš hálott ja himut. Jos dii beare haliidivččiidet buhtistit sieluideattet, de dii muitášeiddet dán bottus duon baikki ja daid birrasiid, ja mu almmuhusa duohtavuohta čielggašii buohkaide didjiide.

Buot basimus gurgadasaid gávccát gurgadasas, Paradiissa viđát Dávvalis, son cealká:

20

O DII GUĐET VEALLÁBEHTET DEGO JÁBMIT ÁVVIRMEAHTTUNVUOĐA SEANNGAS!

Áiggít leat vássań ja din divrras eallimat leat fargga nohkan, ja goittotge ii áidnage buhtisvuođa vuoinanas dis leat ollen min bassivuođa ovdašilljui. Vaikko dii lehpet vuojuhuvvon vearreoskku merrii, de baksamiiddadetguin dii dovddastehpet ovttá duodalaš oskku Ipmilii. Dan guhte mu mielas lea issoras, dii lehpet rahkistan, ja mu vašalaččas dii lehpet gávdnan ustiba. Goittotge dii vázzibehtet mu eatnama alde iešduhtavažžan ja alcceseattet liikojeaddjin, jurddaškeahhta ahte mu eana lea dolkan dis ja juohke ašši das bahtara dis. Jos dii beare rabašeiddet čalmmiideattet, de duodaid dii anašeiddet lohrameahttun morrašiid buorebun go dán ilu ja ieš jápmima buorebun go dán eallima.

21

O MUOLDDA VÁDJOLEADDJI HÁPMI!

Mun haliidan searvevuođa duinna, muhto don it haliidivčče addit makkárga luohtta muša munnje. Du ceaggaš miela miehkki lea njeidań du oskku muora. Mun lean álelassii du lahka, muhto don leat álo guhkkin mus. Jávkameahttun gutni lean mun válljen dutnje, liikkađe don leat válljen alccesat rájiihis heahpada. Jorgal áiggi bále, alege manat iežat vejolašvuođa.

22

O HÁLO BÁRDNI!

Oahppan ja viissis olbmot leat jagiid guhkkodahkii duššaš viggan juksat Buothearvásepmosa luhtte orruma; sii leat golahan eallimiiddiset su ohcamii ja liikkađe sii eai leat oaidnań su muođuid čábbodaga. Dan sadjaí don besset alma a makkárga váttisvuodaid dohko gosa haliidit ja ozakeahhta leat don gávdnan dan maid ohcet. Muhto goittotge ain ledjet don gokčojuvvon iežat sisa, nu ahte du čalmmit eai oaidnań Eahcalačča čábbodaga eaige du gieđat guoskan su biktasa sávdnjaí. Dii, geain leat čalmmit, geahččet ja imaštallet.

23

O RÁHKISVUOĐA GÁVPOGA ÁSSIT!

Maímmalaš riđđos biekkat leat fallehan agalaš čuovgga ala ja almmalaš Bártni čabbodat lea jávkan duolvva seavdnjatvuhtii. Miellavalddi olbmot givssidit ráhkisvuoda gonagasaid oaivámučča ja bassivuoda duvva lea bahcañ idjalotti gaccaid gaskii. Almmalaš almmijoavkut ja dat guđet ássat gutni ássansajis, bihkot ja fuikot dan botta go dii veallabehtet ávvirmeahttunvuoda valdegottis ja lohkahehtet iežadet duodalaš ustibin. Man dušša-laččat leat din jurdagat!

24

O DAT GUĐET LEAT DOAVKKIT VAIKKO ADNOJUUVVOJIT VIISSISIN!

Manin dii guoddibehtet baímmaniid biktasiid, vaikko siskkimuččas dii lehpēt nealge gumppet, mat vigget fallehit mu čorra? Dii lehpēt dego násti mii badjaña ovdal iditgukso ja vaikko orru čuovgat ja šearrat, oahpista Mu gávpogii mátkkošteaddjiid gáđohusa balgaid ala.

25

O DII GUĐET ORRUBEHTET ČÁBBÁT MUHTO LEHPET LIIKKÁ SISKKIMUČČAS BILLAŠUVVAN!

Dii lehpēt dego čielga muhto bahča čahci; čalbmañ orru dat buhtis dego kristalla, muhto almmalaš Smahkejeaddji ii dohkket das goaikkanasage. Duodaid beaivvi suonjar gávdna seamma bures muoldda go speadjalage, muhto daid speadjalastin lea earalágan dego leaba earaláganat násti ja eana Duodaid, issoras stuoris lea daid erohus!

26

O MU USTIT SÁNIS!

Jurdil oanehis botta. Leatgo goassige gullan ahte ustit ja vašalaš sahttiba ássat seamma váimmus? Vuojet danin eret vierraša vai Ustit sahtta máhccat ruktosis.

27

O MUOLDDA BÁRDNI!

Buot mii lea almmis ja eatnama alde, lean mun mearridan dutnje, earet olbmo váimmu, mas mun lean dahkan iežan čabbodaga ja hearvasvuoda ássansaji; goittotge don addet mu ruovttu ja ássansaji geasa nu earaí go munnje; ja go mu bassivuoda almmustuvvan ozai iežas ássansaji, de doppe gávnnañ son vierraša ja ruovttuheapmin doamai son Eahcalačča tempelii. Goittotge mun lean varjalan du suollemasvuoda inge leat haliidan du heahpada.

28

O HÁLO SISKKIMUŠ!

Maŋgga iditgukso aiggi lean mun jorgalan Baikki- his valdegottis du ássansadjaí ja gávdnan du iežat vuogas seanggas, mielas eara áššit go mun. Dalle dego vuoinŋa šleadggiheapmi maħccen mun almmalaš hearvašvuoda valdegoddaí inge hallan das allagasas, iežan ássansajiin, bassivuoda almmi-joavkuide.

29

O VÁLLJUGASVUODA BÁRDNI!

Geažihis duššalašvuodas iežan dahtu laírraš rahkadin mun du, ja mun lean mearridan du bajašgeas-sima váraš juohke atoma mii gávdno, ja buot sivdniduvvon áššiid siskkimučča. Ovdalgo don bohtet eatnať goatus, mun mearridin dutnje guokte gaľdu čuovgi milkkiin, čalmmiid mat gehččet du ja vaímmuid mat rahkistit du. Iežan árvmugasvuodas bajašgessen mun du iežan vaíbmolađisvuoda suojs ja suodjalin du árpmuinan ja oidduinan. Ja mu ulbmil buot daš lei ahte don ollešit mu agalaš valdegoddaí ja boadašit árvvolažžan valdit vuosta mu oaidnemeahttun attaľdagaid. Ja goittotge bođii dus ávvirmeahttun; ollesolmmožin don hilgot buot mu attaľdagaid ja dorvvastit iežat duššalaš jurda-giidda, nu ahte don vajaľduhttet buot ja jorggihit Ustiba uvssa duohken ja valdet ássansadjin mu vašalačča ovdašiljuid.

30

O DÁN MÁILMMI ŠLÁVA!

Maŋgga iditgukso aiggi lea mu árvmugasvuoda liehmus bieggja jieladan du badjel ja gávdnan du ávvirmeahttunvuoda seanggas lossa nahkańis. Morražis dasto du dili geažil dat jorggihi dohko gos lei boahtań.

31

O EATNAMA BÁRDNI!

Jos don haľiidat mu, de ale oza eara go mu; ja jos don geahčat mu čáppisvuhtii, de govčča čalmmiidat maíľbmaí ja buot dasa mii das lea, dasgo mu dahttu ja eara go mu dahttu sahttiba seamma veha go dolla ja čahci ássat seamma vaímmus.

32

O USTITLAŠ VIERIS !

Du vaímmu gintala lea cahkkehan mu fámu giehta, ale jađdat dan iešvuoda ja himu biekkaiguin. Buot mu gillańušaíd buorideaddji lea muittuhus mus, ale vajaľduhte dan. Daga mu rahkisvuodas alccesat dańvira ja divššo dan seamma stuorra fuolain go divššut iežat oainnu ja eallima.

33

O MU VIELLJA!

Guldal mu hearvaš sániid mu honnegiin njuoskaduvvon njuokčamis ja juga ovddolaš bassivuoda golgi čázi mu sohkkariin laktaduvvon baksamiin. Gilvve mu ipmillaš viissisvuoda siepmaniid iežat vaimmu buhtes muldii ja njuoskat daid vissisvuoda čáziin vai mu dieđu ja viissisvuoda hyasinttat iđašedje dearvvasin ja ruonán du vaimmu basuhuvvon gávpogis.

34

O MU PARADIISSA ÁSSIT!

Iežan árvmugasvuoda giedaiguin lean mun gilván paradiissa bassi gilvvagárdaí din ráhkisvuoda ja ustitvuoda nuorra muora ja njuoskadan dan liekkus árpmu valljugas arvviin; da! go lea boahtán aigi goas dat galggašii addit šattu, geahččal várjalit dan juohkelahkai amas ha!o ja himu dolla bilidit dan.

35

O MU USTIBAT!

Jáddadehket čádjádusa lámppa! ja cahkkehehket vaimmuineattet ipmillaš jodiheami aga!áččat buolli spa!dara. Dasgo fargga olmmošgotti guorahallit, Rohkadallojuvvoma bassi searvvis, dohkkehit dušše buhtta!seamos buorre!vuoda ja vigiheamos bassi-!vuoda daguid.

36

O MUOLDDA BÁRDNI!

Viisa!sat leat dat guđet eai ha!a ovdalgo sis lea guldaleaddji; ii juhkamušaddige geige cearkki ovdalgo son oaidna! gean nu geas lea goiku, ja dat guhte ráhkista, ii čuorvvo va!immu čien!alvuodas ovdalgo son lea oaidna!n moarsis čabbodaga. Gilvve danin viissisvuoda ja dieđu siepmaniid va!immu buhtes muldii ja govčča daid dassa! go ipmillaš viissisvuoda hyasinttat ihtet va!immus, eaige mođis ja la!irra!š.

Dávvala vuosttas gurgadasas lea merkejuvvon muitui ja čállojuvvon, ja Ipmila tabernáhkkelá tempelii lea čihkkojuvvon:

37

O MU BÁLVALEADDJI!

Ale lonut aga!aš valdegotti dasa mii jávka!, alege ba!lkes almma!aš hearra!vuoda ma!lmma!aš ha!o dihtii. Dat lea aga!áččat bisti eallima eatnu mii lea golgan va!bmola!dda!a peanna gáldus; duodaid bures lea dain guđet juhket das!

38

O VUOINŇA BÁRDNI!

Dearpal cuovkkas iežat hehke ja loktan ráhkisvuoda fenikslotti lahkai bassivuoda albmeassaí. Biehttal iežat, ja go leat devdojuvvon vaibmolađisvuoda vuoinŇain, de valdde ássansadjinat almmalaš bassivuoda valdegotti.

39

O MUOLDDA MANISBOAHTTI!

Ale duđa vássi beaivvi alkivuhtii, alege hilggo agalaččat bisti vuoinŇastanbottu. Ale lonut agalaš hávskivuoda gilvvagárdi nohkavaš maílmmi duššalašvuhtii. Lávke giddagasastat allagasa hearvás eatnamiidda ja girdde jámolaš hehkestat Baikkihis

paradiisii.

40

O MU BÁLVALEADDJI!

Luvve iežat dán maílmmi čatnosiin ja luoitte sielu luovus dan giddagasas, mii lea dus. Ane ávkki dilálašvuodas, dasgo dat ii boade šat goassige du ovdii.

41

O MU BIIGGÁ BÁRDNI!

Jos don oainnašit jápmemeahttun hearrávuoda, de don geahččalivččet buot vugiiguin beassat eret dán nohkavaš maílmmis. Muhto jos mun čiegan juoida' dus ja almmustahtán juoga nuppi, de dat lea čiegus ašši man ii sahte áddet eara' go dat gean vaibmu lea buhtis.

42

O MU BÁLVALEADDJI!

Buhtis iežat váimmu bahávuodas, ja gađašvuodas luovusin lávke bassivuoda ipmillaš ovdašilljui.

43

MU USTIBAT!

Vázzet Ustiba miellabuori balgaíd alde ja diehttet ahte su miellabuorri lea daid miellabuoris, geaid son lea sivdnidan. Dat maksa' ii giige galgga lávket ustibis vissui almma' ahte dat lea ustiba miela mielde, iiige galgga luoitit giedaidis su ártnaid ala iiige bidjat iežas dahtu ustibis dahtu ovddabeallaí, iiige mange lahkai ohcat ávkki sus. Guorahallet dán, dii geain lea diehtu.

44

O VÁLDESTUOLU SEARVVÁLAŠ!

Ale gula baha'alege oainne baha', ale vuolit iežat alege šuohke ja čiero. Ale hała baha'amat gullat go dat hallojuvvo dus, alege stuoraštala earaïd vigiid amaset iežat vigit bohtit oidnosii stuorisin; ale doaivvo geange vuolideami amas iežat vuolideapmi bohtit oidnosii. Eale dasto eallimat beivviid, mat leat oaneheappot go čalbmeravkalanbodda, miella duolvvaidhaga, vaïbmu duolvvaheapmin, jurdagat buhtisin ja siskkimuš basuhuvvon, vai don luomusin ja duhtavažžan sahtať guođđit duššalaš rupmaša ja vuolgit ovddolaš paradiisii ja eallit nohkameahttun valdegottis agalaččat.

45

VUOI, VUOI, DAID GUĐET RÁHKISTIT MÁILMMÁLAŠ HÁLUID!

Čuovgga fárttain lehpēt dii doapman Eahcalačča meatta'ja gidden vaïmmuideattet sahtańlaš juonaide. Dii gopmirdehpet iežadet duššalaš jurdagiid ovddas ja gohčodehpet dan duohtavuohtan. Dii jorgalehpet čalmmiideattet bastilis seahčagasa guvlui ja gohčodehpet dan liedđin. Dii ehpet leat vuoignan buhtes vuoignanas, iige luovvaneami jiella leat bosodan din vaïmmuid niittuin. Dii lehpēt balkestan biekka fárrui Eahcalačča rávvagiid ja lehpēt ollásit sihkkon daid vaïmmuideattet dávvalis; dego dán eatnama fuođđut dii johtalehpet birrat birra hało ja himu guohtoneatnamiin.

46

O VIELJAT BÁLGÁ ALDE!

Manin lehpēt dii guođđan Eahcalačča namatkeahhta', ja bisohallan guhkkin su bassi searvvis? Čabbodaga siskkimuš lea vearditmeahttun ássansajis hearvašvuođa valdestuolus – ja dii coggabehtet iežadet duššalaš riidduide. Bassivuođa njalgga haťat devdet aïmmu ja valljaïvuođa vuoignanas leavva' birrasii; goittotge lehpēt dii sakka morrašis ja lehpēt bańcań das vaïli. Vuođi din badjelii ja vuođi daid badjelii guđet vázzet bałgaïdeattet alde ja čuvvot din lávkkiid luottaidd!

47

O HÁLO MÁNÁT!

Nuola eret duššalašvuođa biktasa ja allamielalaš-vuođa gávtti.

Basimus gurgadasaid goalmmat gurgadasas, mii lea čállojuvvon ja merkejuvvon Rubiidnarukses Dávvalii oaidnemeahttun peannain, almmustuvvá:

48

O VIELJAT!

Lehket gierdavaččat guhtet guoibmašettet, alletge giddašuva vuollegis aššiide. Allet čevllohala gutniineattet, alletge heahpan vuolláneami dili. Mu čabbodaga bokte! Mun lean sivdnidan muolddas

buot mii gávdno dán maílmimis, ja muldii mun máhcahan daid fas.

49

O MUOLDDA MÁNÁT!

Muital riggaide mo geafit vuovaidit ihkku amas ávvirmeahttunvuolta doalvut sin gáđohusa balgá ala ja rivvet sis Riggodaga Muora. Addin ja valljaivuolta gullaba mu dovdomearkkaide; bures lea das guhte činaha iežas mu buriiguin.

50

O HIMU SISKKIMUŠ!

Sihkas mielastat buot himu ja oza duhtavašvuoda, dasgo dat guđet hipmošit, leat álelassii bahcán haga, ja duhtavaččat leat álo ráhkistuvvon ja rámiduvvon.

51

O MU BIIGGÁ BÁRDNI!

Ale leat morrašis geafivuodas alege dorvvas maiddaí riggodahkii, dasgo geafivuoda čuovvu riggodat ja riggodaga geafivuolta. Goittotge dat ahte leat geafi buot áššiin, earet Ipmilis, lea imašlaš attaldat; ale uhcaš dan árvvu. Dasgo loahpas dat dahká du rikkisin Ipmilis ja ná don boadať dovdat maid mearkkaša «Duohtavuodas dii lehpet geafit», ja bassi sánit «Ipmilii gullať buot» galget dego duodalaš iđit badjanit šearradin ráhkisteaddji váimmu almmiravdii, ja giddašuvvat rikkisvuoda valde- stullui.

52

O ÁVVIRMEAHTTUNVUODA JA HIMU MÁNÁT!

Dii lehpet diktán mu vašalačča lávket mu vissui ja lehpet balkestan olggos mu ustiba, dasgo dii lehpet rahpan váimmuideattet geasa nu earaí go munnje. Guldalehket Ustiba sániid ja jorgalehket su paradiissa guvlui. Maílmmaš ustibat iežaset buori ozadettiin orrot ráhkisteamen guhtet guoimmiset, go fas duodalaš Ustit lea ráhkistan ja ráhkista dáš duohkoge din din iežadet dihtii; duodaid son lea čadahan lohrameahttun gillaámušaid oahpistettiin din rivttes balgá ala. Allet leage oskaldasmeahttumat dakkár Ustibii, muhto doabmet baicce su lusa. Dakkar lea duohtavuoda sáni ja oskaldasvuoda sáni beaivvaš, mii lea gorgnon buot namaid Hearrá peanna horisontta bajabeallai. Rahppet beljiideattet vai sahttibehtet gullat Ipmila sáni, son guhte veahkeha headis ja birge ieš earaidhaga.

53

O DII GUĐET ČEVLLOHALLABEHTET NOHKAVAŠ RIGGODAGAIGUIN!

Diehttet duohtavuodas ahte riggodat lea fámoláš muvra ohcci ja su hało gaskkas, ja ráhkisteaddji ja

rahkkašáčča gaskkas. Riggát, earet hárvásiid, eai juvssa mange lahkai su searvevuoda eaige sahte lávket duhtavašvuoda ja vuolláneami gávpogii. Bures lea das guhte lea rikkis ja gean riggodagat eai hehtte beassamis agalaš valdegoddaí, ja geas riggodagat eai rivve jávkameahttun hearrávuoda. Buot stuorimus nama bokte! Dakkaí rigga'čuovga galga'baítit almmi ássiide dego beaivvaš, mii luoita' suotnjariiddis maílmmi olbmuid ala.

54

O DII MÁILMMI RIGGÁT!

Gefiid din gaskkas lean mun guodđán din háldui; várjalehket sin alletge jurddaš dušše iežadet buor-redili.

55

O HIMU BÁRDNI!

Buhtis iežat riggodaga duolvvas, ja dievaslaš ráfis lávke geafivuoda valdegoddaí vai sahtaí luohpama gáldus juhkat agalaš eallima viinni.

56

O MU BÁRDNI!

Ipmilmeahttumiid searvi lasiha morraša, go fas servvoštallan rivttesmielalaččaiguin buhtista váimmu ruosttas. Divtte dan guhte ohca'oktavuoda Ipmiliin, beassat daid searvaí geaid son rahkista; ja dat guhte háliida gullat Hearrá sániid, divtte su gullat su valljejuvvomiid sániid.

57

O MUOLDDA BÁRDNI!

Morit! Ale vácce ipmilmeahttumiin fárrolaga alege oza su searvvi, dasgo dakkaí servvoštallan jorgala váimmu čuovgga helveha dollan.

58

O MU BIIGGÁ BÁRDNI!

Háliidatgo don ohcat Bassi Vuoiŋŋa árpmu ja beas- sat oktavuhtii rivttesmielalaččain dasgo son lea juhkan agalaš eallima cearkki jápmemeahttun Juhkamušaddi giedas dego duodalaš idit buktá' eallima ja čuovgga jabmiid váimmuide.

59

O ÁVVIRMEAHTTUMAT!

Ale jurddaš ahte váimmuid suollemasvuodát leat čihkkojuvvon; lehket baicce vissásat ahte dat leat čallojuvvon čielga bustávaiguin ja leat bures oid-nosis bassi Searvevuodas.

60

O USTIBAT!

Duodaid mun cealkkaán ahte buot maid dii lehpet čiehkkan váimmuidasadet, lea midjiide rabas ja čuovgat dego beaivi; muhto dat ahte dat lea čihkkojuvvon, boahta min árpmus ja oiddus iige iežadet ánsus.

61

O OLBMO MÁNNÁ!

Iežan váibmolađisvuoda botnihis abis lean mun luoitilan suoldnegoaikkanasa maílmmi álbmogiid ala, muhto lean fuomašan ahte giige ii leat valdaán dan vuosta; juohkehaš lea hilggodettiin ollisvuoda almmalaš viinni, duhtan eahpebuhtes viidne- bodnosii, ja duhtavažžan nohkavaš juhkanlihttaí lea eret bidjan nohkameahttun čabbodaga cearkki. Stukkis lea dat masa son lea duhtavaš.

62

O MUOLDDA BÁRDNI!

Ale jorgal čalmmiidat eret dan jápmemeahttun Eahcalačča vearditmeahttun viinnis, alege raba daid bahča, nohkavaš viidnebodnosii. Valdde ipmillaš Juhkamušaddi giedain jápmemeahttun eallima cearkki vai buot viissisvuolta gulašii dutnje ja sahtašit guldalit ovddolaš jiena mearrádusa oaidnemeahttun valdegottis. Čuorvot jitnosit, dii, geain leat vuollegis aígumušat! Manin lehpet dii jorggihan eret mu bassi ja jápmemeahttun viinni gulul goiki čázis.

63

O DII MÁILMMI ÁLBMOGAT!

Diehttet duodaid ahte vuordemeahttun lihkuhisvuolta čuovvu din ja duskkalaš ráŋggaštus vuordaí din. Allet jurddaš ahte dat maid dii lehpet dahkan, lea sihkastuvvon eret mu čalmmiin. Mu čabbodaga bokte! Buot din daguid lea mu peanna merken čielga bustávaiguin krysolihttadávvaliidda.

64

O MÁILMMI SOARDIT!

Geasset eret giedaideattet soardimis, dasgo mun lean vurdnon ahte mun in atte ándagassii geange

vearrivuoda. Dat lea mu lihttu, man mun lean loahpalaččat čuollan bures várjaluvvon dávválii ja man mun lean gokčan iežan hearvásvuoda seaillain.

65

O STUIBMIDEADDJI OLB MOT!

Mu gierdevášvuolta lea roahkasmahttaŋ din ja mu guhkesmielalašvuolta lea dahkan din ávvirmeahttumin, nu ahte dii lehpet oalgguhan himu mášuhis soahteheastta váralaš baŋgaide, mat dovnot gađohussii. Lehpelgo dii atnaŋ mu ávvirmeahttumin dahje diehtemeahttumin?

66

O DII GUĐET FÁRREBEHTTET EATNAMIS!

Allet duolvvit bostalemiin njuokčama, man mun lean oaivvildan iežan nama maínnášeamii váraš. Jos vuoittahallabehtet iežadet oačči dollii, de muitet feaillaideattet, alletge daid feaillaid geaid mun lean sivdnidan, dasgo juohkehaš dovda iežas buorebut go earaíđ.

67

O MIELLAGOVVÁDUSA MÁNÁT!

Diehttet duodaid ahte dan botta go šerres iditguovssu lohtana agaš bassivuoda almmiravdda bajabeallaí, de ija seavdnjatvuodas dahkkojuvvon sahtánaš suollemasvuodas ja dagut biddjojuvvojit oidnosii ja lebbejuvvojit maímmi albmogiid ovdii.

68

O MUOLDDA ŠADDU!

Manin eai leat dat duolva giedat guoskkahan vuosttasin iežat biktasa ja manin ozat don oktavuoda muinna ja vikkat beassat mu bassi valdegoddaí váimmuin, man haŋo ja hipmu leaba duolvvidan? Guhkkin, guhkkin lehpet dii das maid dii aibbašehpet.

69

O ÁTTÁNA MÁNÁT!

Bassi sánit ja buhtes ja buorit dagut badjaŋit alm- malaš hearvásvuoda allagassii. Vigget juohkelahkai dasa ahte din dagut sahttet buhtašmuvvat iešbuorre vuoda ja guoktilašvuoda duolvvas ja ohccet oiddu hearvásvuoda ovdašiljus; dasgo fargga olmmošgotti geahččaleaddjit eai dohkket Rohkadallojuvvoma bassi searvvis eara go dievaslaš buorre vuoda ja vigiheamos buhtisvuoda daguid. Dat lea viissisvuoda ja ipmillaš čiegusvuoda beaivvaš, mii lea baítaŋ ipmillaš dahtu almmiravdda bajabealde. Buressivdniduvvon leat dat guđet jorggihit dohko.

70

O MÁILMMÁLAŠVUOĐA BÁRDNI!

Hávski lea eallima valdegoddi, jos don beare beasašit dohko; hearvaí lea agalašvuoda hearrávuolta, jos don goas nu beasat dán nohkavaš maílmmi nuppi beallaí; njalggis lea bassi gievvodilli, jos don jugat ovddolaš cearkki almmalaš Bártne giedas. Jos don beasašit dán dillaí, de don beasašit eret duššamis ja jápmimis, duskkis ja suddus.

71

O MU USTIBAT!

Doallet mielasteattet dan lihtu, man dii lehpit dahkan muinna Parana Vári alde, Zamana bassi guovlluin. Mun lean valdañ duodašteaddjin allagasa almmijoavkkuid ja agalašvuoda gávpoga ássiid, ja inge liikkáge dal gávnnat ovttaga, guhte livččii lean oskkaldas lihttui. Vissáit leaba čavlaivuolta ja stuibmaš miella sihkanan lihtu eret váimmuin, nu ahte mearkage ii leat das bahčan oidnosii. Vaikko vel dihten dán, de mun vurdan inge čurvon dan maílbmaí.

72

O MU BÁLVALEADDJI!

Don leat dego bures buoššoduvvon miehkki, mii lea čihkkojuvvon iežas skurpmu seavdnjatvuhtii ja man árvvu ii dieđe rávdige, guhte lea dan dearpan. Danin boade oidnosii iežat skurpmu siste vai du árvu šearrašii ja almmustuvašii oppa maílbmaí.

73

O MU USTIT!

Don leat mu bassivuoda almmi beaivvaš, ale divtte maílmmi duolvva sevnnejodahttit iežat šearratvuoda. Gaikkit guovdat ávvirmeahttuovuoda beaitaga vai sahtať balvvaid duohken lávket šearradin oidnosii ja činjahit buot áššiid eallima biktasiin.

74

O DUŠŠÁLAŠVUOĐA MÁNÁT!

Nohkavaš hearrávuhtii lehpit dii lonuhan mu jávkameahttuon valdegotti ja lehpit činadan dán maílmmi mánggaivnnat biktasiidda ja dahkan dain alcceseattet čevllohallañfatta. Mu čabbodaga bokte! Mun šattan čohkket buohkaid muoldda ovttaidnašaš gokčasa vuollaí ja sihkanat eret buot daid ollu ivnniid, earet sin guđet válljejit mu iežan ivnni ja na'buhtašmuvvet buot ivnniin.

75

O ÁVVIRMEAHTTUNVUOĐA MÁNÁT!

Allet giddašuva nohkavaš hearrávuhtii alletge illut das. Dii lehpet dego áddemeahttun cizaš, mii luohttevaččat vizarda oavssi alde dassaí go loddebivdi Jápmín njeida' dan eatnamii; ja civkkas, hápmi ja ivdni leat jávkan, guođekeahtta' mearkkage. Danin valdet vára, dii himu šlávat!

76

O MU BIIGGÁ BÁRDNI!

Olbmot lea álelassii oahpistuvvon sániiguin, muhto da! sii oahpistuvvojit daguid bokte. Juohkehaš galga' čájehit daguid mat leat buhttasat ja basit, dasgo sánit leat buohkaid opmodat go fas dakkaí dagut gullet dušše daidda geaid mii ráhkistat. Geahččalehket danin juohkelahkai leat ovdamearkan daguideattetguin. Na' mii rávvet din dán bassi ja čuovgi dávvalis.

77

O VUOIGGALAŠVUOĐA BÁRDNI!

Ihkku jápmemeahttun Sivdnádusa čabbodat manai oaskkaldasvuoda smaragdaruona' alažis Sadrat'ul-Muntahaí ja čierui nu bahččagit ahte allagasa almmijoavku ja almmalaš valdegotti ássit vuovaidedje su morraša dihtii. Danin jerrojuvvui, manin da! vuovaideapmi ja čierrun? Son vástidii Nugo lei mearriduvvon, de vurden mun rabas mielain oskkaldasvuoda vári alde, muhto mun in dovdan oskkaldasvuoda njalgga ha!ja dain guđet ássat eatnama alde. Dasto mu gohččo ma!hccat ruovttoluotta ja geahča; mun oidnen ahte bassivuoda muhtin duvva! sakka gilla!jedje eatnanlaš beatnagiid gaccaid gaskkas. Dasto almmi buhtes Nieida bodii beaittaliinnihaga, šearradin ovddolaš ássansajistis ja jearai sin namaid – ja buohkaid, earet ovtta, namma ma!innašuvvui. Go vuot gohččojuvvui, de daddjojuvvui dušše nama vuosttas bustávva. Dan ma!nna' almmalaš lanjaid ássit doapmaledje olggos hearvašvuoda ássansajiineaset. Ja dan seammaš go nubbi bustávva ma!innašuvvui, de balkestedje sii buohkat iežaset eatnamii. Dalle jietna gullui siskkimuš bassi ba!kkis «Dán rá!dja!i, iige veháge guhkkelabbui.» Duodaid mii leat duodašteaddjin das, maid sii leat bargan ja leat da! bargamin.

78

O MU BIIGGÁ BÁRDNI!

Juga ipmillaš čiegusvuoda golgi ča!zi su njuokčamis guhte lea va!bmola!dis, ja oainne viissisvuoda beaivvaža rabas šearratvuoda mii boahta' ipmillaš sániid iditguksos. Gilvve mu ipmillaš viissisvuoda siepmaniid va!mmu buhtes muldii ja njuoskat daid vissisvuoda ča!ziin vai dieđu ja viissisvuoda hyasinttat idašedje dearvvasin ja ruona!n va!mmu bassi ga!vpogis.

79

O HÁLO BÁRDNI!

Man guhka' háliidat don girddašit ha'lo valdegottiin? Soaja'id lean mun skenken dutnje vai sahta' girdit ovddolaš bassivuoda valdegodda'i, itge sahta'nlaš miellagovva'dusa guovlluide. Čohkuma lean maidda'i adda'n dutnje vai sahta' čohkut mu spirta'čahppes smarvevuovttaid, in danin ahte gaikkodat mu čeabeha varrii.

80

O MU BÁLVALEADDJIT!

Dii lehpet mu gilvvaga'rddi muorat; dii galgabehtet addit heahkka šattuid vai dat livčče ávkin sihke alcceseattet ja eara'ide. Danin juohkehaš galga' valdit oasi bargguide ja doaimmaide, dasgo doppe ga'vdno rikkisvuoda suollemasvuolta, o dii olbmot gu'det áddebehtet! Dasgo bohtosat leat gaskaomiid duohken, ja Ipmila ár'bmua galga' leat didjiide ollá'sit doarva'i. Muorat mat eai atte šattuid, leat leamaš ja galget álelassii leat dubmejuvvon dollii.

81

O MU BÁLVALEADDJI!

Vuolimusat buot olbmuin leat dat, gu'det eai atte šattu eatnama alde. Dakka'r olbmot lohkkjuvvojit duoda'id ja'bmiiid jovkui; ja'bmii leat juoba buorebut Ipmila čalmmiin go duot duššalaš ja ár'vvuhis sielut.

82

O MU BÁLVALEADDJI!

Buoremusat buot olbmuin leat dat, gu'det dinejit lá'ibbiset bargguineaset ja geavahit áiga'bohtuset iežaset ja lagamuč'čaideaset buorrin Ipmila, buot má'ilmmiid Hearra', ráhkisvuoda vára's.

Ovddolaš ja imašlaš Moarsi, guhte ovdal lei čihkkjuvvon sániid gokčasa duohká'i, lea Ipmila ár'pmus ja Su ipmillaš oiddus bohtán oidnosii dego šerres čuovga dan Ráhkistuvvon olbmo čá'bbodagas. Mun lean duodašteaddjin, o ustibat, ahte oidu lea ollašuvvan, duodašteapmi loahpahuuvon, duodaštus čielggas ja bures oidnosis. Diktet dál bohtit buohkaid čalmmiid ovdii maid rahčamušat, maid dii bargabehtet luovvaneami bálgá alde, almmustahttet. Ná lea almmálaš oidu ollá'sit addjuvvon didjiide ja daidda, gu'det leat almmis ja eatnama alde. Buot rámiidus gullá Ipmilii, buot má'ilmmiid Hearrá'i.